

Передплата

на «РУСЛАНА» вкласно:

в Австрії:

за члн рік . . . 20 пер.
 за рік . . . 10 пер.
 за чверть року . . . 5 пер.
 за місяць . . . 170 пер.

За границею:

члн рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 за рік . . . 8 рублів
 або 18 франків

Подвижок число по 10 сот.

РУСЛАН

«Сирець ми отч і думу ми виреш: а не возьмеш мпльста і віра не возьмеш,
 бо руске ми сердце і віра руска.» — З Руслакових ісалям М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дні
 крім неділі і руских свята
 о 5½ год. пополудня.

Редакция, администрация і
 експедиция «Руслана» під
 ч. і. п. Дембровського (Хорун-
 щина). Експедиція місцева
 в Агенції Соколовського в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає славно
 напередіне застережене.—
 Рекламыці неопечатані
 вільні від порта.— Оголо-
 шення звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надсланим» 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донесення по 30 сот.
 від стрічки.

Нова засідка на наших селян

(до відомости руских послів).

(X) Бразилійське правительство захо-
 дить ся тепер знов вельми запопадливо,
 щоби заселити величезні простори, по-
 криті непроходимими пралісами. В тій
 цілі бажає, як в 1888 р., стягнути до
 свого краю численних переселенців. До
 сего спонукали бразилійське правитель-
 ство північні Американці, котрі після
 всеамериканського конгресу в Ріо Жа-
 нейро закуповують в Бразилії великі про-
 стори, залізниці і інші підприємства. О-
 дначе пустий край не має для них вели-
 кої примани і тому наклонили бразилій-
 ске правительство, щоби розпочало за-
 селюване пустих областей на великі роз-
 міри.

В тій цілі роблять там великі при-
 готовлення. Ще в цвітні ухвалив конгрес
 регулямін про заселюване державних об-
 ластей. В тім регуляміні находять ся по-
 станови про заселюване поодинокими
 Станами (державами) і приватними під-
 підприємствами залізничними. Стани дістають
 на уладжене колонії і спроваджене осе-
 лян 25% коштів з державного скарбу а
 приватні підприємства дістають винагоро-
 ди за кожду спроваджену родину по
 100—200 мільрайсів(-корон), за кожду
 кольовію з 50 родин 5000 мільрайсів і
 по 200 мільрайсів за кожду виставлену

хату. Закон подає услівя, під якими бу-
 дуть уділювані сі підмоги, між иншими
 такі, щоба оселя була відповідно для
 переселенців устроєна.

Наділ оселянина має обнимати не
 менше 25 гектарів, має бути положений
 в здоровій околиці, найменше 200-м над
 позем моря і придатний до управи. Пе-
 реселенцем признає регулямін кождого,
 що не перейшов 60 року життя, прибув
 на власний кошт, бразилійського прави-
 тельства або якогось підприємства. Пере-
 селенцями мають бути признані навіть
 старші і неспосібні до роботи, наколи о-
 ни є членами родини, котра розпоряджає
 більше спосібними до роботи одиницями.
 Переселенці можуть приїздити або влас-
 ним коштом або коштом правительства
 якогось Стану, котрий в цілі їх перево-
 зу контрактує одну з перевозових мор-
 ских компаній. Сі з переселенців, котрі
 оженять ся з Бразилійкою, мають даром
 дістати наділи, инші за оплатою протя-
 гом 5 літ. Ціна землі за гектар виносить
 10 мільрайсів (м. в. 10 корон) відповідно
 до положеня і условій.

Крім виданя сего регуляміну і ухва-
 леня кредиту на сю ціль, бразилійське
 правительство робить ще й инші приго-
 товлення. Союзне правительство в Ріо Жа-
 нейро поручило паранському відділові,
 вибраному споміж колонізаційної комі-
 сії, виглядіти на заселюване відповідні
 области, котрі мали би сяку-таку кольо-

нізацію. На тих областях мають бути
 потворені головні оселі, в котрих би бу-
 ли засоби поживи для свіжих приход-
 ців. Ся комісія оглядає вже ріжні сто-
 рони в стані Парана. Крім того прави-
 тельство буде поквапно велику дорогу
 з Прудентополіс в глибину краю. Має
 бути також утворений інспекторат кольо-
 нізацій і мають бути іменовані повнова-
 сники для приміщуваня оселян. Але що
 найважнійше, бразилійське правительство
 постановило вислати своїх агентів до Е-
 вропи з подрібними поуками. Головна
 акция колонізаційна припаде не брази-
 лійському правительству, але північно-а-
 мериканським товариствам, котрі в Парані
 одержали концесії на будову нових зе-
 ліниць. Одно з них уже будує залізницю
 з С. Паольо до Ріо-Гранд дель Суль.
 Директор сеї компанії уже оглядав оселі
 галицькі в Парані, щоби переконати ся
 про вартість колонізаційну переселенців
 з Галичини.

Можна собі уявити тепер, як то небавом
 заллють Галичину всякого рода агенти е-
 міграційні, справдешні торговці живим то-
 варом, і будуть ріжними способами зама-
 нювали наших селян до переселеня в
 бразилійський рай. Нема сумніву, що бо-
 гато людей дасть ся зловити тими обі-
 цянками при великім перелюдненю в на-
 шім краю, при відомій мало- або беззе-
 мельности і дорожній землі, а передовсім
 при відомій жадобі землі у наших селян.

1500-літні роковини смерти св. Івана

Золотоустого.

(Конець.)

І нині по 1500 літах діє ся у Гре-
 ків те саме.

Поминаючи мотиви надприродні, я-
 ких царгородській церкві, нині схизмати-
 цій і еретицкій, до культивованя чести
 св. Золотоустого конечно не достає, але
 навіть і чисто людські якісь виспі понуки
 в тім напрямі у неї завмерли.

Царгород 1500-літної річниці смерти
 свого найбільшого патріярха і Отця ці-
 лої вселенської Церкви не запримі-
 тив...

А може й запримітив та ему се бай-
 дуже.

Обходячи таке торжество, Царгород
 мусів би війти конечно гллубше в духа
 св. Золотоустого, а сей дух готов би е-
 му зробити страшний виговор за апоста-
 зию, за погибель всіх поколінь за 1500
 літ!!

Ліше сеї справи не тикати!

Крім того нинішний патріярх цар-
 городський Йоаким має ще свій особистий
 клопіт: він яко орудие одної політичної
 партії має за слабо попірати рух маке-
 донських Греків і тим викликав до себе
 хвилеве невдоволене, яке треба чим
 скорше направити, бо инакше грозить
 втрата патріярхату. Йоаким вступив на
 «еконумічний» престол в Царгороді 25.
 мая 1901 вже по другий раз. В р. 1884
 він був зложив свій патріярхат, але по
 17 літах покаянн на горі Атос зістав на
 се достоїнство назад покликаний, щоби
 підпірати упадаючий престол турецького
 султана. Тимчасом султан завів ся. Па-
 тріярх Йоаким став ся після висказу
 одної перворядної атенської часописи
 «політиком, дипломатом, писателем, пред-
 ставителем і головою геленізму і елек-
 тризує цілий народ, а слуг Церкви
 серед нинішнього неспокою в турецькій
 державі перемінив на жав-
 рів», а все те робить ані для Церкви
 а тим менше для султана. Тепер перебу-
 ває він у своїй літній резиденції Бафе-
 охаріон недалеко Царгороду, до котрого

після загальної опінії третій раз вже не
 верне.

Чиж серед zagrożеної власної екси-
 стенції має «еконумічний» патріярх Йо-
 аким думати про 1500-літну річницю
 свого великого попередника, від котрого
 своїм характером, плянами, а передовсім
 вірою так дуже ріжнить ся! Нічні мари
 не бажать собі сходу сонця.

Не чуємо, щоби і инші не католицькі
 східні Церкви на сє важну хвилю в їх
 історії нині звертали свою увагу.

Та не забуло на сей момент бистре
 і чуйне око Керманича Петрової лодки.
 Маючи в сїм часі так много і так тяж-
 ких терпінь, Святійший Отець Пій X.
 припоручив декретом S. Congr. Rit., що-
 би з нагоди 1500-літної річниці смерти
 св. Золотоустого уряджено 13. падолиста
 яко в день свята сего Святотого торже-
 ственне грецке архиерейське богослу-
 женє при папскім великім престолі в
 церкві св. Петра в Римі. На се богослу-
 женє прибуде сам Святійший Отець і
 всі перебуваючі в Римі кардинали. В по-
 слідних днях рознесла ся поголоска, що
 се торжество задля антицерковних де-

котру там можна буде «за дурно» дістати. Безземельний або малоземельний селянин легко злакомить ся, наколи йому жертвують перевіз і 40 моргів землі, заплатити опісля роботою на тій землі або й оженить ся з Бразилійкою, щоби не потребував сплачувати. Але крім еміграційних агентів і перевозових товариств будуть і самі наші оселяни стягати людей від нас, будуть писати або самі або підмовлені агентами листи до свояків і знайомих, а такі листи з Парани уlepsять незвичайно роботу еміграційним агентам в краю. Почнуть тепер роботу всякі агенти у нас, щоби ріжними способами за безцін викупити землю у наших селян, обіцяючи їм заморський рай.

Треба отже приготувати ся на се, що находимо ся на передодні громадного переселення до Бразилії. Край втратить знов чимало робочих рук, а а руский нарід своїх горожан, котрі переселивши ся на чужину, скорше чи пізнійше винародовлять ся, особливож, коли почнуть женити ся з Бразилійками. Треба числити ся з тим, що супроти такої лакомої примани трудно буде зовсім здержати сей рух, алеж належалоб подбати заздалегідь, щоби обмежити его після спроби, а бодай охоронити переселенців перед страшним визиском і обманьством еміграційних агентів, а крім того подумати і про се, якби в новій вітчизні забезпечити наших людей перед затратою своєї віри і народности.

Звертаємо отже на сю обставину бачність наших послів соймових і парламентарних, щоби про все те подбали заздалегідь і не вижидали, аж дійде до нещастя і загибелі!

Загальне віче католицке у Вірцбургу.

(Δ) Вузкі рамці нашого дневника не позволяють нам познакомлювати нашої суспільности з усіма проявами політичного, культурного і суспільного життя в хвили самих подій і нераз ми при-

монстрацій в Римі буде відложено, але на кожний случай відбуде ся ще в сім році і то з найбільшою величаво-стю.

Сей оден обяв вже досить ясно показує нам, де Христос, де Дух св. порушає води релігійного життя і набоженства, словом, де правдива Церков.

Зачуваємо, що наш Преосв. Хомишин в цілій станиславській дієцезії, де від Его епископства наше церковне життя пливе найширшою струєю, приготує також величаве торжество з сеї нагоди.

Дай Боже, щоби дух св. Золотоустого панував у нашій рускій Церкві, і ми маємо надію, що за проводом наших Владик наш добрий народ в хвили 1500-літних роковин Его смерти випросить собі у Бога сю ласку.

неволені навіть важні події обговорювати троха пізнійше, коли стане на се місяця. Під кінець серпня відбувало ся 54-те загальне віче католицке у Вірцбургу, в Баварії, котре визначало ся не лише численною участю знаменитих личностей з усього католицкого світа, але проголошено там вельми цінні і почучні реферати, з котрими хоч загально хочемо познакомити нашу суспільність.

Звичайно наші радикальні редактори думають, що католицке віче є зборами якихсь «клерикальних недотеп», ретроградників і неуків, котрі не мають найменшого поняття про науку, про поступ, про культуру ітп. Тимчасом на таких вічах бачимо не лише визначних духовних достойників і ученах, але також цвіт інтелігенції світської, учених, професорів університету, парламентаристів і політиків. Так н. пр. на вічу у Вірцбургу виступали з рефератами професори університету і парламентарні послы, привіти насіли між иншими від б. президента німецького парламента Баллештрема і від цісаря Вільгельма.

Тимто супроти баламутств розповсюджуваних про такі збори нашими радикалами або соціялістами годить ся познакомити нашу суспільність передовсім з цілю і значінням таких віч, а в тій цілі подамо вислови і погляди самих учасників Вірцбурского віча.

Президент місцевого комітету, судовий радник др. Т а л е р, в привітній промові вказав на те, що католицкі віча не воюють оружем ненависти і зависти, а змагають до усмирення суперечностей і порозумінням з людьми инших поглядів і думок, та домагають ся поважання для свободи і авторитету Церкви, послууху для державного ладу і охорони для найвисшого добра нації, щастя домашнього огнища. На тих основах розповсюджують католицкі віча любов Божу і практичну роботу на всіх областях релігійного, морального і народо-господарского життя і тим способом підготовляють розвязку нераз вельми важних і трудних питань для державних і церковних властей. Удержане християнського характеру родинні і школи, виховання і науки було все предметом зрілих розправ, забезпечене економічно-слабих проти всякого визиску творило також головні теми нарад, а тим способом положили такі віча великі заслуги на суспільній області, дбаючи про моральне і економічне подвигненне широких верств робучого люду. Далекі від усякого деспотизму і демагогії плекали віча все правдиву і благородну любов, батьківщини на основі справді християнської чесноти і характерности. До сего приневолене нас грізне сучасне положенє. Жиемо в часах опору проти всякого авторитету. Індиферентизм і грубе невірство розповсюджують ся страшно. Потреба отже, щоби вірні люди піднесли голос в обороні ненарушимости природного і надприродного авторитету а католицкі віча стають зборами вірного народу і здобувають собі щораз спасеннійший вплив на уладженє приватного і публичного життя.

Посол др. Ференбах вказав на се, що понукою сих чотиродневних зборів є ідеали католицизму в публичнім життю і участь католиків у здійсненю сих ідеалів. Але сї ідеали повинні бути не лише в серцях вірних, в церквах, але також здобути собі вхід до приватного і публичного житя. Ними повинна переняти ся родина, в школі молодіж католицка повліна виховувати ся в дусі тих ідеалів, на університетах повинна бути плекана наука присвячена християнським ідеям.

Законодавство і адміністрація не повинні стояти в суперечности з моральністю і християнським світоглядом далеко переважної части населеня. Можемо з радістю споглядати, як від певного часу духовенство спільно з світськими трудить ся для здійсненя християнських ідеалів в прилюднім життю.

Наша діяльність не обмежає ся лише на церковну роботу, але все, що пособляє християнському світоглядові, всі питання суспільного добра, горожанської справедливости, вирівняня суперечности інтересів є предметом наших нарад від довшого часу.

(Дальше буде).

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. В четвер; руско-кат.: Чудо Арх. Михаїла; римо-кат.: Януарія. — В п'ятицю: руско-кат.: Своннта, Макарія; римо-кат.: Евстахія.

— Спростованє сплетень «Галічаніна». З Перемішля пишуть нам: Вже другий раз появляють ся в «Галічаніні» не знати в якій цілі розсівані вісти, будьто би Іх Ексцеленція Преосв. Владика Константин були тяжко хорі. На се маю честь заявити, що Ексцеленція, слава Богу, тішать ся добрим здоровлєм, полагають справи диєцезальні і приймають на послуханях вже від довшого часу. — Др. В. Пинило, капелян Іх Ексц. Преосв. Епископа Чеховича.

— Посвяченє нового будинку рускої гімназії у Львові при ул. Льва Сауїги відбуде ся з великим торжеством завтрашнього четверга рано. Чину посвяченя довершить Ексц. Митрополит Шептицький по відправі архієрейської служби Божої в церкві св. Юра о 8. год. рано. На посвяченю являть ся представителі властей і запрошені гості та вся молодіж з професорами рускої гімназії.

— Розділ мішаної школи ім. Шашкевича у Львові. Одна з часописий доносить, що на останнім засіданю окружної ради шкільної у Львові ухвалено розділити лише I. класу рускої школи ім. Шашкевича на мужеску і женеску, в якій число учениць вносіть 45. Інші три класи остали мішаними. Учительскою женескої класи назначено Генр. Романовску, дочку пок. проф. Бичая. Розділ дальших класів буде залежати від числа учениць. Про здоровє і вигідне приміщенє тої одинокої рускої школи міської, доси зовсім не подумано, хоч місто видає що року сотки тисяч на будову шкіл польских. Се типовий примір тої пустословної «рівности»!

— Монсїєр Пальмієрі простує в Przegląd-і вісти зачерпнені про него всею прасою з «Діла», що він не є ніяким каноніком, але звичайним монахом чину оо. Августинів. Не є також істориком, але займає ся виключно богословськими студіями. Не їде до Росії на

загальний собор православної церкви, але в наукових цілях. Що від року не перебуває в Римі, тому не міг говорити з Папою про утворення руского відділу в Ватиканській бібліотеці. Вкінці монс. Пальмієрі заявляє, що звернувся з проською до Ексц. Митрополита Шептицького о вставленні в Наук. Тов-і ім. Шевченка, аби оно обмінювалося своїми видавництвами з видавництвами Ватиканської бібліотеки.

— **„Театральна обява.“** Великі афіши з отсимв заголовком появилися у Львові і заповідають, що приїздить руский театр під орудою п. Носифа Стадника на кілька тижнів побуту. Театр буде грати в салі „Яд Харузім“ і дає на перше представлення в суботу дня 21. с. м. „Мірусю Богуславку“ історично-побутову драму зі співами в 5 діях М. Старицького. Білети на то представлення можна замовляти в книгарні Наук. Тов-а ім. Шевченка.

— **Сокильський фестин в Струтині.** З Золочева доносять нам: В сусіднім селі Струтині заложено перед чотирма роками пожарну філію „Сокола“, яка завдяки праці місцевого пароха о. Ант. Яновича розвиваєся ввірцево. Народну працю о. Яновича належить зазначити ще й тим, що сей ревний душпастир не висуває ся наперед і не сягає по почесні виділових в кількох місцевих укр.-русских тов-ах, але веде всю народну роботу в тих тов-ах яко звичайний їх член. Словом світлий розвиток „Сокола“, Читальні „Просвіти“, церковної крамниці треба приписати запопадливій праці о. пароха. Останой неділі відбули ся в Струтині дорічні заг. збори „Сокола“ а потім сокильський фестин. Мало також бути посвячене сокильського прапора, але се свято відложено на пізнійше. Збори отворив о. Янович а нарадам проводив голова „Сокола“ господар Борик. По прийнятю звіту з діяльності старшини уділено їй абсолютію і вибрано ту саму старшину на другий рік. Прикінці зборів промовляв відпоручник львівського „Сокола“ п. С. Горук з покликом до струтинських другів, щоби працювали далше на добро свого народа і вітчизни. На збори і фестин прибуло зі Львова 9 умундурованих Соколів, з Золочева около 50 членів тамошнього „Сокола“ разом а родичами, далше 36 членів „Сокола“ з Почап (віддалених 2 мил), 20 членів „Сокола“ зі Скваряви (віддаленої близько 4 мил) та відпоручники читальні з сусідних Фільварків, Зарваниці, і ин., та много святичених родин з околиці. Тимто сокильське свято в Струтині прийняло величавий характер і полишить ся довго в памяти місцевого населення. Фестин на просторій толоді за-

селом почав ся дефіліркою всіх сокильських стягів перед зібраною публікою і при звуках сокильського маршу, граного музикою а Фільварків. Потім наступив попис місцевого „Сокола“ з сикавкою, вільні вправи гімнастичні, до яких стануло 8 вісімок в квадрат під проводом п. Ігната зі Львова, котрі публіці незвичайно подобали ся, далше наступили товарискі забави і танці при музиці та угощене прибувших Соколів з околиці. Організацію таких сокильських сходин в Золочівщині повинен заняти ся „Сокол“ в Золочеві, яко окружна сокильська управа, а тоді певно кацапська агітація ширена платними агентами з Золочева не устоїть ся. —ий.

— **Свій до свого.** Дізнаємо ся, що властитель каменіці Поляк, в якій містить ся книгарня Наук. Тов-а ім. Шевченка при ул. Театральній, вимовив їй льокаль і ддятого та книгарня перенесе ся небавом до нового льокалю в будинку „Дністра“ та займе два склепи коло салі „Сокола“. Пряміщенє нашої книгарні десь при ул. Рускій повинно вже було давно наступити, бо там зосередотчує ся рух Русинів і певно мала би там книгарня більшу клієнтелю. Конкуренція зі сторони Ставропільської книгарні, котра торгує видавництвами Качковського, думаємо, нема чого бояти ся, а як раз таке сусідство може вийти на гаразд книгарні тов-а Шевченка.

— **Проект виборчої реформи до галицького сойму** має, по донесеню деяких газет, виглядати ось як: Сойм складає ся зі 180 послів, а се 12 вірлістів, як було доси, і зі 168 вибраних послів. Більша власність вибирає 44 послів (як до тепер). Замість палат промислових і торговельних будуть вибирати 9 послів великі промисловці і торговельники, які платять найменше 200 К податку і властители більшої посілости з 200 К податку. 115 послів вибирає „загальна курия“ в 36 округах, зложених з якогось числа політичних повітів разом з містами. (Вітмок становлять Львів і Країв). В кождім окрузі виборці поділені на 3 кола або класи. В I класі голосують всі мужчини, які скінчили 24 літ життя, замешкалі I рік в тій місцевості і оплачують якийсь безпосередний податок, або скінчили народну школу. В II кл. голосують повнолітні мужчини з I роком замешканя, які платять найменше 50 К безпос. податку, а скінчили середню школу. В III кл. голосують мужчини з I роком замешканя, які платять найменше 75 К безпос. податку, або скінчили університетські студії. Виборці III кл. можуть голосувати в II і I кл., а виборці II кл. в I кл. Великі власники і торговельники можуть голо-

сувати у всіх трех класах „загальної курии“. Була би се отже плуральна система виборча після скалі податку, образованя і фаху. Великі власники будуть могли голосувати 5 разів на 5 послів, великі промисловці і торговельники 4 рази на 4 послів, а в „загальній курии“ одні по 3 рази на 3 послів, другі по 2 рази на 2 послів, а треті раз на 1 посла. Хто не платить ніякого безпосередного податку, або не покінчив навіть нормальних шкіл, не буде мати права голосованя. Чи справді гравий виділ внесе такий дивовижний проект виборчої реформи, якого автором має бути пос. Цевський, побачимо небавом.

— **В рускій гімназії в Коломиї** записало ся на сей рік: до I кл. наслідком вступн. іспиту 114+5 прив., з приготовл. класи 41, репетитів 10— разом до I кл. записаних 165+5 пр.; до II кл. 108+3 прив.; III—101+1 пр.; IV—86+2 пр.; V—93+2 пр.; VI—76+2 пр.; VII—64+1 пр.; VIII—46; разом I—VIII—739+16 пр. Крім того до приготовляючої записало ся 61. Всіх учеників у гімназії є отже 800+16 прав. (попередного року 706+11; — число учеників зросло отже близько о сотку!). До іспиту до I кл. зголосило ся 132; репробовано 13, здало 119; до приготовл. іспиту зголосило ся 73, репроб. 12, здало 61. Поправок було 60 — не здало 9. Доповн. іспитів 6 — 4 не явило ся. Приватно: до II—4; III—3 (не здали); VI—3 (1 не здав); VIII—1 (не здав 1) — разом 11 (6 не здало).

— **Умундурована Австрія.** Pravo Lidu донесло, що на останній міністерській раді ухвалено, що всі державні урядники мають носити мундури в службі і поза службою. Сим чином мало би спинити ся їх участь в виборчій агітації. Вже навіть обчислено, що видаток на умундурованє виносив би 15 мільонів корон. В урядничих кругах прийнято ту вість ріжно. Одним імпонують мундури, інші не мають до них набоженства, а фахові органи урядничих товариств протестують проти обовязкового ношеня мундурів поза службою. Гумористичною стороною тої новости є се, що мундури мають бути комісні, роблені гуртом так як для війська. Кождий мусів би їх донасовувати до свого „корпуса“ або справляти ехтра-мундур за свої гроші. Здавсь однак, що до загального умундурованя не прийде, бо мабуть донесене Pravo Lidu є схоплене з воздуха.

— **Дарунок Менеліа.** У Відні перебуває окрема депутация абіспського цісаря Менеліа, яка привезла в дарунку нашому монарсі три мішки якоїсь спеціальної кави.

Матеріали до історії зносин Галичан

з Буковинцями.

Ч. 59.

Лист Із. Воробкевича до братів Барвінських, писаний 13. IX. 1867.

(Дальше).

Олексеку брате, я діставъ всі твої писма и дякую тобі, що на сумного брата забуваєшъ. Якъ гостивъ в Львові? досягнувсь твої ціли, це ні? Боже! на кусні рвется мое серце, якъ подумаю, що то у Васъ діється, преходи провадате тай годі, липшибъ було, щобъ підъ бідною галицькою Русією земля розступилась... бо на симъ світі намъ віданіть спасінія! На мій листъ, котрийемъ до редакції Слова піславъ, не діставимъ отвіту и тому більши туде писати небуду. И Голосъ Коломейських преобіцавъ мені листу, а єго довго пусто візиравъ — и якъ я пре способности реклямації 12 ч. у листі приминивъ и „це небуде зъ тимъ листомъ, якъ зъ панскимъ кожухомъ“, то відтоді відай всі наші сношеня перервалися и меже нами подібна ситуація изродилася, якъ меже Прусею и Францією. То все нічо, то буде Вамъ яко доказъ

служити, що я недвучиний; такъ у посліднімъ времени щось подібного на мене — бизъ мой вини — синадало.

Якъ буду ще до кого писати, то лишъ до Васъ, більшъ до нікого. Якийсь тамъ панъ С. Метеля посвятивъ мені одну поїзію, написану въ 20 ч. Галичанина. Що єго до того поводувало, визнаю. Річъ вімагає, щобъ єму за то подякувати, тому прошу тебе мені написати, хто той Панъ С. Метеля и де вінъ обертаєся, и що вінъ за становище у нашій літературі займає? Зроби мені сю услугу.

Дві коротенькі повісті, про якихъ те мене просивъ, підъ заголовкомъ „Надъ золотою Бистрицею“ и „Берега жалібниці“ написавемъ, ще тоді якъ серце не сумувало такъ тяжко... якби оне тобі по чого здалися, то можу тобі їхъ прислати.

Даруйте, що такъ коротко пишу, ще не одно на мої голові, а до Черновець дорога далека и зъ причини недуги мої дорогої жини зачали вже и кінці до купи несходитися.

Бувайте здорові, пишіть и не забувайте
Вашего щирого друга

Исидора.

На Буковині 1. (13.) Септембр.
въ день Сімеона Столпника 1867.

Ч. 60.

Лист Олекс. Барвінського до Із. Воробкевича, писаний 2. (14.) IX. 1867.

Здоровъ бувъ, Братіку милий,
Друже мій єдиний!

Нині кінчу я мої вакації, а вкоротили їхъ ляхи. Запровадили всюду въ гимназияхъ языкъ польскій яко викладовий, окрімъ Черновецької и Львівської гимназії, и мій братъ Володко мусить виноситися до VIII кл. ді Львова, а я єго відвозити. Нині я відїзжу въ вечеръ зъ Тарнополя зъ Володкомъ ді Львова. Осипъ лишає ся дома до 1. лат. Жовтня (Oktober).

Если будешъ що писати, то адресуй до Осипа, а якъ що мавъ бисъ до мене писати, то адресуй на руки редакції Правди, а я тобі пізніше мій адресъ дамъ, якъ уладжуєся у Львові.

Омельянъ Партицький, нашъ правдивий патриотъ, званій тобі яко видавець словаря, и дописователь Правди, авторъ многихъ артикулівъ въ давнімъ Слові и Галичанині, діставъ відъ нашого писателя Куліша 160 рублівъ на свій Словарь.

(Дальше буде).

— Збільшене персоналу в Дрогобицькій суді. Міністерство судівництва системізувало для повітового суду в Дрогобичі 26 нових посад: 2 посади судових секретарів, 4 посади адюнктів, 8 посад канцелярських урядників, 6 посад вольних і 6 посад канцелярських помічників. Досі обсаджено 4 посади адюнктів а на решту розписано конкурсе до кінця с. м.

— Огні. В Підгородцях, стрийського повіта, згоріли два 10. с. м. три господарства, а дня 14. с. м. знищив огонь 12 господарств. З погорільців ніхто не був забезпечений.

— Дрібні вісти. В Бібрці замкнено всі народні школи з причини пошести коклюшу. В сусідній Волощині стверджено також сю пошесть в кільканадцятьох випадках. — В друкарні Манецких у Львові вибух страйк сходаців з причини неточної виплати. — Маневри львівського корпусу кінчать ся нинішнього дня коло Товмача, а від полудня відбуває ся перевіз полків до їх місць осідку. — Міський склад дешевого опалу у Львові заложено коло міської різниці, де можна буде замовлити дерево від 1. жовтня с. р.

Оповідки.

— З Коломиї. Надв. заг. збори філії руск. тов-а педаг. будуть 21. с. м. о 3. год. в салі »Нар. Дому«. На дневнім порядку: справа купна реальности і внесеня та інтерпеляції.

— Русини кандидати адвокатури і нотаріату задумують осунвати власне товариство. Зголошеня приймає п. Стефан Мудрецький, канд. адвокатури в Самборі.

— Віча будуть: в Нараєві 22. с. м. о 3. год. а в Бережанах 23. с. м. о 12. год.

— В Калуші відбудуть ся дня 22. с. м. о 3 год. заг. збори філії »Просвіти«.

— В рускій гімназії в Перемишлі відбуде ся поправчий іспит зрілости в днях 23. і 24. с. м. Зголошувати ся безпроволочно.

— В Ярославі відиграє аматорський кружок »Родина« дня 22. с. м. в »Гвизді«: »Лихий день« Цеглянського і »Настояці« Бобикевича. Початок о 7^{1/2} год.

Наука, штука, література.

Eine Geschichte der Ruthenen. Von Dr. R. Stübe. (Beilage zur Allgemeinen Zeitung. Ausgabe in Wochenheften. Verantwortlicher Herausgeber in. V.: Alfred Frhr. v. Mensia. München 1907. Heft 44, Nr. 151—154. Ausgegeben 24 August).

Відколи національне движене останних десятиліт обняло майже всюди також менші народи, дає ся зауважити неперечно попри збільшене їх самосвідомости також стремліве під зглядом економічним і духовим. Особливо дрібніші славянські народи працювали над подвигненням своєї народности з гідною подиву енергією. І часто доперва серед своєї свідомої цілі діяльности дійшли они до пізнаня своєї окремішности. Відома річ, що се движене довело до деяких політичних забаванок, що оно в наслідок розбурхання національних пристрастей спричинило також невідрадні явища. Одначе попри се годі забувати й на корисний вислід, що з укритого нутра народного життя виїшла на дневне світло також неодна благородна, вартісна річ, зарівно в народних повірях, поезії і переказах. Вкінці й наука скористала багато через сі свідомі цілі стремліва. Етнологія, лінгвістика і історія дуже збогатили ся. Народна філя видвигнула всюди також духові скарби.

З особливою симпатією можна приглядати ся стремлінням даровитого і гідного любви руского народу. Народови о 35 мільонах душ ніхто не посьміє заперечувати право духового естования так, як сего вимагають его питоменности. Вправді станула сему на перепоні его історична судьба, а іменно, що Русини не здобули собі державної самостійности. В Росії відобрано було їм всяку свободу, навіть рускій язык був там аж до 1904. року цілковито заборонений. Зате мають они все таки ровмірно широке поле для свобіднійшої діяльности в Галичині. Тут повстало народне наукове товариство, яке після найбільшого руского поета zove ся »Товариством Шевченка«. Его задачиво є дбати про духову освіту Русинів, а се стремління проявляєсь передовсім у всесторонній науковій праці.

З національних стремлінь Русинів повстала передовсім велика »Історія України-Руси« львівського професора Мих. Грушевського, який є вдохновенним сподвижником руского національного руху. Діло появило ся первісно

в рускій мові і вже через те саме ограничене було малим народним кружком. Розуміє ся, Русини мають право, щоб історія їх народу була писана їх мовою, а тим самим цілому народови була доступна. Але для науки стала тепер новочасна многоязычність просто не зносною. Ціле діло обчислено на сім томів і має на цілі зобразити історію і культуру Русинів від найдавнійших часів аж до нині. Очевидно найцікавішою є історія початків Руси. Дятого радісно годить ся повтати се, що отсе діло стало доступним через німецький переклад, якого дотепер появив ся перший том. В кождім разі Німеччина є не лише історично найбільш займаючим краєм в Європі, але також найкорше уділяє поля дослідови історії дрібніших народів, особливож Лямпрехта »Allgemeine Staatengeschichte«, де навіть Румуни й Японці отримали почесне місце.

Вже перше вражінє, яке робить книжка проф. Грушевського, вказує на гідну подиву ученість і невтомну пильність, в полученю з проникаючою бистроумністю і одушевленем для справи. Автор відзначаєсь широким знанем навіть часто недоступної літератури, як се рідко у кого буває, а предмет опановує він сьмільним критичним судом. Так отже повстало знамените діло, якому можна завірити що до переданя всіх фактів в найширшій значіно. Тим радієвіше підношу вартість діла, позаяк в деяких точках не можу згодити ся на погляд автора. Мимо сего погляду, який високо цінить ученість і бистроумність автора, мимо сего, що обильна змістом книжка неодному користаючому може стати в пригоді, то одначе ледви чи може она власти во кого вдоволити (»so wenig vermag es eigentlich zu befriedigen«). Особливо часто пригнітаюча обширність в зображеню подробиць (»die bisweilen bedrückende Breite der mit Einzelheiten überladenen Darstellung«), а дальше деколи й насильність в інтерпретації подій (»manche Gewaltsamkeiten in der Deutung der Tatsachen«) спрививляють, що лектура книжки стає томлячою і ми остаточно виходимо невдоволені.

(Дальше буде).

— Поправки ошибок. В рубриці »Наука, шт. літ.« в ч. 199 »Руслана« зам. »festgestellte« м. б. »festgestellte«; з. »ототорожити« м. б. »ототожнити«; з. »як говорити про« м. б. »як говорити про«; з. »має вартість, коли« м. б. »має малу вартість, коли«.

Телеграми

в дня 18. вересня 1907.

Сольногород. Сойм вибрав окрему комісію в цілі ухвалєня порядку обходу 60-літнього ювілею панования цісаря Франц Йосифа.

Градець. Соціалістичні послы соймові загрозили, що перед переведенем виборчої реформи не допустять до ухвали кравого бюджету.

Прага. Під проводом маршалка відбула ся вчєра нарада провідників всіх соймових клубів в справі уложеня дневного порядку нарад. Пос. Скарда іменем чєских сторонниць жадав скликаня комісії виборчої реформи.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і каварья — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 17. вересня 1907: о. Евг. Турула з Терєбовлі, др. Ром. Тустановский з Відня, о. П. Янів з Гнилої, о. Вол. Левіцький з Рогатина, о. Яков Сінгалевич з Романова, Андр. Шмігельский з Залу́жа, Кость Михайлюк з Росії, Омел. Констанкевич з Горлиць, о. Кеєн. Сосєнко з Конюх, др. Петєрбавм з Болшовець.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 16. до 30. вересня 1907.

Щодєвно о год. 8. вечер представлєнє. В недїлі і сьвєтє 2 представлєнє о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представлєнє. Бїлєтє вчаснїше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Поручає ся дешєвє і совїсьнє

Артистично ритівниче заведєнє

А. ЗІГМАН

— у Львові, ул. Сикстуска ч. 14. —

Робітня металєвих і кавчукових печаток.

Монограмї, герби і всякі гравури — вївїски ритованї і лянї, прасованї бляхи для сторожїк і товариств — Поручає ся яко доставець ріжних руских товариств і Урядів парохїяльних. (11—25)

Товариство взаїмних обезпечєнь

„Дністер“

у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний).

приймає обезпечєня будинків, всяких річїх домашних і господарських, збіжя і лашї на случай шкїд заподїяних через пожар. Оплата премїї мала, а к рїсть для погорівших велика.

Шкоди лїквідує і виплачує »Дністер« з найбільшою скоростію. При оцінці шкїд бувають запрошенї 2 господарї сєлянї з помїж членів. Дотєпер виплатив »Дністер« 13.747 відшкодовань в сумї сім і пів мїліона корон.

Зиск по скінченїм році звертає ся члєнам. Звороту за р. 1906 дістають обезпечєні члєни по 10 сот. за кожду корону заплаченої річної премїї.

Банк красєвий у Львові і в Чернівцях, Каса ощадности у Львові, і т. д. приймають полїси »Дністра« при удїлюваню помїчкї.

Житєві обезпечєня приймає »Дністер« для Краківського Товариства, а провізію від таких обезпечєнь відступає »Дністер« на добродїїні цілі.

Пояснєня до обезпечєнь удїляє Дирекція або агєнти.

Агєнції »Дністра« находить ся в кождім містї і в многах сєлах; там, де єще не робить инший агєнт »Дністра«, можуть пїсьменнї сєлянї старати ся о удїленє агєнції. До тепєр дістали агєнти 969.507 К провізії.

Фонди Товариства 31/12 1906:

Фонд резервовий	К 846.189 20
» резерви премїї	» 550.110 —
» на звороти	» 16.110 —
» на ріжницю курсів	» 29.866 35
» резерви спеціяльної	» 31.040 73
» ємерит. урядників	» 185.810 21
инші фонди заосмотрєня	» 25.000 —

Сєлянї! асекуруйте ся від шкїд огневих!

СОКІЛ Житки можна набувати в »Сокильськїм Базарї« у Львові і паперці і у всіх торговлях вкраю.

Розклад залїзничих поїздів

важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:25	9:50
Кракова	7:25	9:45	—	8:40	2:31
Рашєва	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:16	5:40	10:30
Черновець	8:05	—	2:25	—	9:00
Черновець	—	—	3:35	—	12:20
Станіславова	5:55	—	—	—	—
Коломиї	—	10:05	—	—	—
Стрия	7:29	11:50	3:51	—	10:50
Пустомит	7:29	11:50	3:51	9:40H	10:50
Самбора	8:00	10:30	1:55	—	9:20
Любїня	8:00	10:30	1:55	9:20	11:50†
Рави рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:22	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	12:40	1:43†	4:50	8:20
Брухович	10:05†	—	3:25	5:30	9:35†
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:25	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:45	8:25	2:45	7:05	11:10
Кракова	—	8:40	6:15	7:20	12:45
Рашєва	—	—	4:05	—	—
Підволочиск	6:20	10:45	2:17	7:00	11:15
Черновець	6:10	9:20	1:55	—	10:40
Черновець	—	—	—	—	2:51
Станіславова	—	—	—	5:50	—
Коломиї	—	—	2:35	—	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:25	11:30
Пустомит	7:30	10:45H	1:26	6:25	10:30
Самбора	6:00	9:05	4:30	—	10:51
Любїня	6:00	9:05	2:10†	4:30	10:51
Рави рускої	6:12	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	6:12	11:05	2:28	5:45	8:34†
Брухович	9:05†	12:41†	3:45	7:10	11:35†
Зимної води	3:45	8:40	4:05	7:20	11:00

ЗАМІТКА: Поспїшні поїзди печатанї товстїм друком. — Поїзди їдучї лише в недїлі і сьвєтє означєні †, — в недїлі і сьвєтє від 26/6 до 15/9 буквою Н, — в недїлі і сьвєтє від 1/6 до 31/8 що дєнь буквою Л.